

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет соціології

Кафедра галузевої соціології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СОЦІОЛОГІЯ

для студентів

галузь знань
спеціальність
освітній рівень
освітня програма
спеціалізація
вид дисципліни

03 Гуманітарні науки
031 Релігієзнавство
перший (бакалаврський)
Релігієзнавство
-
вибіркова

Форма навчання	<u>денна</u>
Навчальний рік	<u>2021/2022</u>
Семестр	<u>3</u>
Кількість кредитів ECTS	<u>3</u>
Мова викладання, навчання та оцінювання	<u>українська</u>
Форма заключного контролю	<u>залік</u>

Викладачі: Туленков М.В.

Пролонговано: на 2022/2023 н.р.
2022р.

Т.В. Туленков «31» 08

(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ «__»
20__р.

(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2021

Розробники:

Туленков Микола Васильович, професор кафедри галузевої соціології, доктор соціологічних наук, професор

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри галузевої соціології

 (Ольга БЕЗРУКОВА)
(підпис)

Протокол № 9 від «31» серпня 2021 р.

Схвалено науково - методичною комісією факультету соціології

Протокол від 08 08 2021 року за № 1

Голова науково-методичної комісії (Тетяна ЧЕРВІНСЬКА)

Схвалено науково - методичною комісією філософського факультету

Протокол від « 31 » серпня 2021 року № 2
Голова науково-методичної комісії _____ (Ірина МАСЛІКОВА.)

« 31 » серпня 2021 року

Сталеновано на 2022 - 2023 н.р. Пр. № 2 від 31.08.2022 р.
Маслікова І.І.

1. Мета дисципліни – засвоєння студентами змісту основних категорій соціології, методів збору соціологічної інформації, змісту соціальних і політичних інститутів, влади як суспільно-політичного феномену, особистості як суб'єкта соціально-політичних відносин, соціально-політичних процесів у суспільстві, соціальних відхилень та конфліктів.

2. Успішне опанування курсу передбачає:

Володіння елементарними навичками системного аналізу.

3. Анотація навчальної дисципліни:

Курс скерований на формування навичок використання понятійного і методичного інструменту соціологічної науки для аналізу й визначення специфіки соціально-політологічного знання; вивчення соціально-політичних, соціально-культурних реалій, норм соціальної поведінки, розуміння специфіки функціонування соціальних інститутів в українських реаліях.

4. Завдання (навчальні цілі):

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- визначення специфіки соціологічного знання;
- засвоєння методів збору соціологічної інформації;
- визначення соціальної структури суспільства;
- вивчення соціально-політичних реалій, норм соціально-політичної поведінки, соціально-політичних цінностей;
- формування теоретичних та наукових уявлень про соціальні відносини, культуру, соціально-політичні процеси у суспільстві.

Це спрямовано на формування наступних компетентностей:

Назва компетентності	Код компетентності
Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	ЗК2
Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	ЗК3
Здатність застосовувати знання про основні форми та тенденції виникнення нових релігійних віровчень, рухів та організацій для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем релігієзнавства.	ФК7
Здатність здійснювати аналіз даних соціологічного дослідження релігійних явищ та процесів.	ФК11

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Знати особливості соціологічного і знання і його функціонування у суспільстві; зміст основних категорій.	Лекція, семінарські заняття, самостійна робота	Усні відповіді та доповнення на семінарах, контрольна робота	10
1.2	Знати методи аналізу, діагностики і прогнозування соціально-політичних явищ, процесів та подій в контексті досягнень сучасної науки - особливості соціально-політичної сфери суспільства відповідно до сучасного наукового рівня;	Лекція, семінарські заняття, самостійна робота	Усні відповіді та доповнення на семінарах, контрольна робота	30
1.3	Знати тенденції розвитку соціально-етнічної, соціально-демографічної, соціально-поселенської, соціально-професійної та соціально-класової структур українського суспільства у контексті домінуючих світових тенденцій;	Лекція, семінарські заняття, самостійна робота	Усні відповіді та доповнення на семінарах, контрольна робота	30
2.1	Вміти аналізувати суспільні явища за допомогою різноманітних теоретичних моделей соціальної взаємодії, соціальної структури, соціальних змін	Лекція, семінарські заняття, самостійна робота	Усні відповіді та доповнення на семінарах, контрольна робота	10
2.2	Вміти оцінювати та узагальнювати інформацію щодо ефективності діяльності соціальних і політичних інститутів суспільства; - визначати основні показники соціальної кризи в сучасному українському суспільстві.	Лекція, семінарські заняття, самостійна робота	Усні відповіді та доповнення на семінарах, контрольна робота	10
3.1.	Демонструвати спілкування в діалоговому режимі з колегами та цільовою аудиторією, ведення професійної наукової дискусії	Семінарські заняття	Усні відповіді та доповнення на семінарах	10

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни (код)	1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	3.1
Програмні результати навчання (назва)						
ПР1. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами усно і письмово, використовувати мови для ефективної міжкультурної комунікації.				+	+	+
ПР7. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти, пов'язані з розвитком релігій та конфесій, використовувати їх для розв'язання складних завдань у спеціалізованих сферах професійної діяльності.	+	+	+			+

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. усні відповіді (теми 1-11): РН 1.1 – 3.1 – 10 балів (макс.70 б.)/ 6 балів(мін.42 б.)
2. доповнення – необов'язкова форма (теми 1-7): - РН 1.1 – 3.1 – 5 балів(35 б.) / 2,5 бали (17.5)
3. контрольна робота 1, у формі тесту у відповідності до засвоєних тем дисципліни: РН 1.1 – 3.1 –макс. 15 балів / мін.9 балів.
4. контрольна робота 2, у формі тесту у відповідності до засвоєних тем дисципліни: РН 1.1 – 3.1 –макс. 15 балів / мін.9 балів.

- підсумкове оцінювання: у формі заліку

Підсумкова оцінка з освітнього компонента, підсумковою формою контролю за яким встановлено залік, визначається як сума оцінок (балів) за всіма успішно оціненими результатами навчання. Оцінки нижче мінімального порогового рівня до підсумкової оцінки не додаються.

Обов'язковим для отримання позитивної підсумкової оцінки (60 балів і вище та «зараховано») є відпрацювання всіх семінарських занять, написання двох контрольних робіт.

В разі пропуску семінарського заняття з поважної причини (хвороба, участь у науковому заході) можливим є виконання індивідуальної письмової роботи у формі есе із переліку запитань пропущеного семінарського заняття, яке оцінюється – 10 балів/ 6 балів.

Перескладання семестрового контролю з метою покращення позитивної оцінки не допускається.

7.2 Організація оцінювання:

1. Оцінювання усних відповідей та доповнень здійснюється на семінарських заняттях протягом семестру за накопичувальною системою (оцінки нижче мінімального порогового рівня до підсумкової оцінки не додаються).
2. Оцінювання контрольної роботи 1 здійснюється після теми 5.
3. Оцінювання контрольної роботи 2 здійснюється після теми 11.

7.3 Шкала відповідності оцінок

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій та семінарських занять

№ теми	Назва теми	Кількість годин		
		Лекції	С-кі заняття	С/р
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.				
Теоретичні, методологічні та епістемологічні засади соціології як науки				
1.	Тема 1. Об'єкт-предметна сфера соціології та місце соціології як науки в системі знань про суспільство	2		2
2.	Тема 2. Виникнення та історичний розвиток соціологічного знання	2	2	4
3.	Тема 3. Категоріально-понятійний апарат соціології	2		
4.	Тема 4. Методологія та методи соціологічних досліджень	2		6
5.	Тема 5. Суспільство як система – класичні та новітні теоретичні підходи	2	2	2
6.	Контрольна робота 1	2		
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.				
Соціум та його складові як комплексний об'єкт вивчення в соціологічній теорії та практиці				
7.	Тема 6. Соціальна структура та стратифікація суспільства. Соціальна мобільність та її різновиди	2	2	4
8.	Тема 7. Соціальні інститути. Типологія соціальних інститутів	2		6
9.	Тема 8. Політика та держава як основні соціальні інститути суспільства	2	2	4
10.	Тема 9. Культура як соціальний феномен та соціальний інститут	4	2	2
11.	Тема 10. Сім'я як соціальний інститут та мала соціальна група	2	2	6
12.	Тема 11. Соціальний інститут освіти. Система вищої освіти в країнах Європи та Америки	2		6
13.	Тема 12. Індивід в системі соціальних відносин. Процес соціалізації індивіда	2	2	4
14.	Контрольна робота 2	2		
Всього		30	14	46

Загальний обсяг 90 год., в тому числі:

Лекцій – **30 год.**

Семінари – **14 год.**

Самостійна робота – **46 год.**

9. Рекомендовані джерела:

Основні: (Базові)

1. Лукашевич М. Соціологія : Загальний курс: Підручник/ Микола Лукашевич, Микола Туленков; . -К.: Каравела, 2011. -407 с.
2. Лукашевич М.П., Туленков М.В. Спеціальні та галузеві соціологічні теорії: Навч. пос. – К.: МАУП, 2004. – 464 с.
3. Стан сучасного українського суспільства: цивілізаційний вимір. За наук. ред. М.О. Шульги. - Київ: Інститут соціології НАН України, 2017. - 198 с.
4. Черниш Н.Й. Соціологія: Підручник за рейтингово-модульною системою навчання. – 5-те вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2009.

Додаткові:

5. Боровський О.О. Політичний режим як об'єкт соціологічного дослідження (синергетичний підхід) \ \ Нова парадигма. – 2003. – Вип. 34. – С.209-217.
6. Вілкова О.Ю. Соціологія: навч.-метод. комплекс для студентів Інституту філології КНУ імені Тараса Шевченка К., 2016. – 47 с.
7. Іванов В.Ф. Соціологія масової комунікації [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=book.index&book=109>
8. Макеєв С. Соціальні інститути: класичні тлумачення й сучасні підходи до вивчення // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2003. – № 4. – С. 5-20.